

o použití převodních částek vydaných Ústř. sociální pojišťovnou nositelům pojištění. — Z á k o n z 27. června 1929, kterým se povoluje užití dílčích dlužních úpisů »Dražické 5½% investiční půjčky elektrisační« k ukládání sirotčích kapitolů, vyhlášen pod č. 108. — VI. nařízením č. 112 podrobně provedeno ustanovení § 58 (2) zák. 103/26 o zvýšení služného řádných profesorů vysokých škol. Posudek o tomto zvýšení podává zvláštní 7členná komise, jejíž členy jmenuje a odvolává ministr školství z řádných profesorů vysokých škol. — Lékařskými z á k o n y z 28. června 1929, a to č. 113 o lékařských komorách a č. 114 o výkonu lékařské praxe, bylo upraveno zřízení, složení a působnost lékařských komor, stavovské poměry lékařů, předpisy disciplinární, nostrifikace diplomů doktorů vešk. lékařství, užívání titulů lékař a jiné podrobnosti výkonu lékařské praxe. — Pod č. 116 vyhlášena smlouva mezi RČS. a Německem o hraniční Odře, pod č. 117 třetí dodatečný zápis k úmluvě mezi RČS. a Rakouskem o úpravě závazků v rak.-uhér. korunách, jež proveden z á k o n e m z 19. června 1929 č. 118. — Mezinárodní radiotelegr. smlouva s příslušnými řády vyhlášena pod č. 120. — Počátek činnosti okresního soudu v Medzilaborcích a zřízení peručenského úřadu tamtéž ustanoveno vyhláškami min. spravedlnosti č. 122 a 123. — Úmluva mezi RČS. a SHS. o úpravě vzájemných pohledávek stát. příslušníků v korunách rak.-uhér. vyhlášena pod č. 124 a provedena z á k o n e m z 27. června 1929 č. 125. — Pod čís. 126 vyhlášen K e l l o g ů v p a k t, uvedený slavnostní formulí ratifikační. —kg.

Dvanáctá mezinárodní konference práce, o jejímž průběhu a výsledcích podrobně referovaly Informations Sociales vol. XXX, no. 10 až 13, konala se v Ženevě ve dnech 30. května až 21. června t. r. Účast na této konferenci byla proti dřívějším nepoměrně větší. Z 55 členských států bylo zastoupeno 50 (v dřívějších letech pouze 42), což svědčí o rostoucím významu mezinárodní organizace práce. Přítomno bylo jednání 88 delegátů vládních, 37 zaměstnavatelských a 36 zaměstnaneckých, kromě 232 technických poradců delegací. Na programu konference byly jednak otázky o předcházení úrazům a o zabránění úrazů při nakládání a vykládání lodí, které byly prodiskutovány již na dřívějších konferencích a tudíž podle jednacího řádu mohla se v těchto věcech státi konečná usnesení. Kromě toho byla na programu prvá rozprava o denní pracovní době zaměstnanců a o nucené práci, kteréžto otázky usneseno zařaditi do programu příští konference a mezinárodní úřad práce pověřen zpracováním příslušného materiálu. Kromě toho vyslechla konference obvyklou obsírnou zprávu ředitele mezin. úřadu práce, o níž se provedla debata.

V otázce předcházení úrazům usnesla se konference na obsírném doporučení, v němž vyzývá členské státy, aby věnovaly pozornost zásadám a pravidlům o tom, jak lze předejiti úrazům v průmyslových závodech, a všechny tyto požadavky v doporučení uvedeny. Další doporučení konference se týká odpovědnosti ohledně bezpečnostních opatření při strojích s mechanickým pohonem. Usnesena též resoluce o vedení statistiky pracovních úrazů. Pouze ohledně udávání váhy na velkých zásilkách lodních byla usnesena konvence. Jak vidno, zvítězilo převážnou měrou stanovisko zaměstnavatelské proti dělnickému, což se vzhledem k stanovisku vládních delegátů na minulé konferenci (srovnej Všeherd X., str. 77) dalo očekávati.

Naproti tomu v otázce zabránění úrazů při nakládání a vykládání lodí učiněna obsáhlejší opatření. Usnesena k tomu cíli konvence a pak doporučení, týkající se vzájemnosti ochrany proti těmto úrazům, jakož i doporučení ohledně porad odborových organizací za účelem vypracování příslušných řádů k zajištění dělníků. K tomuto cíli také zřízena dle resoluce mezinárodní technická komise. K. Gerlich.

Středoevropský institut pro hospodářské a kulturní sblížení se sídlem ve Vídni. 1. března 1929 byl založen za účasti polooficiálních zástupců států »Středoevropský institut pro hospodářské a kulturní sblížení« se sídlem ve Vídni (I., Annagasse 5). K ustavení jmenovaného institutu došlo po

dlouhých poradách, datujících se již z podzimu 1925, t. j. z doby zasedání I. střeoevropské hospodářské konference ve Vídni, odkud vyšla resoluce, poukazující na nutnost a prospěšnost usměrnění hospodářské politiky střeoevropských států a navrhuující vytvoření speciální organizace pro tento účel. V době přípravných prací, trvajících až do zasedání IV. střeoevropské hospodářské konference v roce 1928, podařilo se zakladatelům a propagátorům této myšlenky získati pro věc některé z rozhodujících činitelů, politiků a národohospodářů zúčastněných střeoevropských států, totiž Německa, Rakouska, Jugoslavie, Rumunska, Polska, Maďarska a Československa, kteří sjednotili se na organizační formě (statutu Střeoevropského institutu), jakož i na jeho sídle. K tomu jest podotknouti, že při těchto pracích zúčastnil se za Československo jeho vídeňský vyslanec Vavřička, s jehož souhlasem se stalo, že původně za sídlo Institutu navrhovaná Praha byla pro určité závažné překážky více méně technického rázu zaměněna za Vídeň.

Není účelem tohoto pouze informačního článku prováděti rozbor účelu a *raison d'être* tohoto Institutu, proto omezím se v následujícím pouze na konstatování hlavních zásad, které obsahuje jeho statut.

Účelem Institutu jest pracovati na podkladě vědeckém pro hospodářské a kulturní sjednocení a sblížení střeoevropských států a naléztí prostředky a cesty, pomocí kterých, za ochrany naprosté politické neodvislosti jednotlivých zúčastněných států, mohli by střeoevropští národové na tomto sjednocení participovati.

Jako prostředky k dosažení tohoto účelu uvádí statut dále: osobní styk vynikajících zástupců vědeckých a hospodářských kruhů v Institutu sdružených států, zainteresování a vybudování vědeckých ústavů a hospodářských korporací všech střeoevropských států ke společné práci, vyjednávání mezi skupinami interesentů a odborníků různých států, pořádání, čas od času dle potřeby, střeoevropských konferencí, publikování vědeckých prací pojednávajících o speciálních střeoevropských hospodářských, politických a kulturních otázkách, uspořádání vědeckých přednášek a zřizování speciálních kursů při odborných a vysokých školách jednotlivých států, publicistickou činnost v odborném a denním tisku a konečně vybudování a zařízení Institutu ve vhodné budově, zřízení odborné knihovny a archivu za účelem možnosti skutečného a úspěšného provádění shora uvedených úkolů.

Paragraf třetí statutu uvádí výslovně, že Střeoevropský institut jest nepolitický spolek mezinárodní a že může ve všech hlavních městech střední Evropy, t. j. v Bělehradě, Berlíně, Budapešti, Bukurešti, Praze a Varšavě zřídití své filiálky a ve všech ostatních městech střeoevropských dle potřeby své odbočky a udržovati s těmito stálý styk. Jak filiálky tak odbočky v tom či onom státě musí býti zřízeny opět jako spolky nepolitické.

Členové Institutu jsou řádní, korespondující a přispívající. Řádní členové jsou voleni na základě jejich vědeckých neb hospodářských zásluh. Po prvé je volí zúčastnění zakladatelé, jinak předsednictvo. Jejich úhrnný počet nesmí býti větší než 100. Rovněž tak korespondující členové jsou voleni na základě jejich zásluh nebo publicistické činnosti předsednictvem. Přispívající členové mohou býti především odborné korporace, avšak i osoby fysické, které se přihlásí, zaplatí stanovený roční příspěvek a budou předsednictvem přijaty. Členové řádní a korespondující členských příspěvků neplatí, ale mohou býti zároveň členy přispívajícími.

Orgány Institutu jsou valné shromáždění, předsednictvo, odborné komise, revisoři a rozhodčí soud.

Valné shromáždění svolává předsednictvo jednou do roka (řádne). Toto volí předsednictvo, schvaluje závěrečný účet a rozpočet pro příští období, dále změny statutu a rozhoduje o všech věcech, které mu předá předsednictvo k projednání.

Předsednictvo řídí povšečně a zastupuje Institut na venek. Stavá z 20—24 členů volených valným shromážděním, z nichž každý

ze 7 střeoevropských států musí míti nejméně dva zástupce. Předsednictvo volí presidenta a 7 vicepresidentů Institutu, z nichž každý ze 7 střeoevropských států musí míti jednoho. K tomu jest poznamenati, že první dosud kusé předsednictvo bylo zvoleno na dobu do 31. prosince 1929, později bude voleno vždy na dobu 3 let a dále, že Československu jest pro jeho zásluhy při zřizování Institutu rezervováno místo I. vicepresidenta.

K podrobnému propracování, jakož i propracování a úradám o speciálních odborných úkolech jsou zřizovány dle potřeby komise.

Valné shromáždění volí dále 3 revisory, jakož i rozhodčí soud pro rozhodování přihodivších se rozepří z poměru spolkového.

Jeden z hlavních propagatorů a zakladatelů Institutu, maďarský státní sekretář a býv. ředitel maďarské a poštovní spořitelny univ. prof. Dr. v. Hantos, který v březnu t. r. měl v Československu (v Brně) několik velmi zajímavých přednášek o účelu a příští práci Institutu, jehož je ředitelem, se vyjádřil, že hodlá v nejbližší době při Institutu ustaviti zvláštní stálou komisi vysokoskolského studentstva, jejímž hlavním úkolem, vedle spolupráce při čistě vědeckých pracích Institutu, aby byla propagace myšlenky hospodářského a kulturního sblížení střeoevropských států v řadách mladých generací jejich inteligence.

V květnu t. r. konala se v Brně ustavující schůze své odbočky Střeoevropského Institutu v Československu a jeho své odbočky vůbec za účasti zástupců českého i německého obchodu a průmyslu, jich korporací a města Brna, které osobně se zúčastnil starosta města Tomeš. Předsedou valnou schůzí 10. září 1929 zvolen byl univ. prof. Dr. Weyr. JUC. O. Svoboda.

Z ústavu pro právo občanské při právnické fakultě Masarykovy university v Brně. Počátkem min. roku zřízen byl při právnické fakultě brněnské za vedení prof. dra Jaromíra Sedláčka ústav pro právo občanské.

Jeho ředitel prof. dr. Jaromír Sedláček rozšířil úkoly tohoto ústavu na pole celého práva soukromého, tedy i práva obchodního a směnečného, poněvadž obě materie souvisí velmi úzce s právem občanským. Ústav tento vzal si za úkol obeznámiti posluchače, najmě členy semináře práva občanského, do všech podrobností s tímto oborem vědním a poskytnouti jim i osobám, které by jinak měly podnět ať theoreticky ať prakticky se zabývati určitou otázkou z tohoto oboru a o ní se interesovaly, spolehlivé informace.

Úkol ústavu pro právo občanské je dán novým vědeckým názorem na právní řád. Učební osnova našich právnických fakult, zvláště pokud se týče práva soukromého, byla a je dosud pod vlivem pojetí právního řádu, jaký se rozvinul za doby dynastického absolutismu. Právo bylo projevem vůle panovníka, který jako suverén nebyl nikomu za své činy odpověden. Poněvadž v^{*}řádně organisovaném státě panovník vydával jen generální normy t. zv. zákony, byly tyto předmětem výkladu na fakultách, zprvu jen exegeticky, později analyticky. Novější badání vychází z názoru, že předmětem právní vědy jsou jen normy právní a že normami jsou nejen generální normy právní, nýbrž i speciální normy na základě těchto generálních norem vydaných. Z těchto norem zasluhují pro svůj význam pozornosti zvláště rozhodnutí soudní a je třeba tyto druhotné normy zrovna tak pečlivě zpracovávati vědeckými metodami jako se děje s prvotními normami zákonnými. Pro jednotlivce větší důležitost a význam mají tyto sekunderní normy, neboť jen pro tyto druhotné normy se vede exekuce. Starší tak zv. sociologická škola spatřovala v těchto sekunderních normách skutečný život; na tomto podkladě vybudován byl také ústav soukromého práva prof. Ehrlicha v Černovicích. Byl to ovšem pouhý klam, který měl za následek, že sociologická škola tímto svým chybným postojem znemožnila právní vědě, aby mohla svými prostředky zpracovávati druhotné normy. A právě obraz o skutečném životě může poskytnouti jen soustavně v běhu udržovaný přehled rozhodnutí v nejvyšší instanci, uka-